

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113228819
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8113228819.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Viery Zolákovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1. R. R., V.. XX.X.XXXX, P. XXX XX E. V. L. XXX, N.Č. T., právne zastúpenému JUDr. Martinom Staroňom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Hlavná 89, 080 01 Prešov, 2. B. R., V.. X.X.XXXX, P. XXX XX E. V. L. XXX, N. T., 3. R. X., V.. XX.XX.XXXX, P. XX. V. XXXX/XX, XXX XX T., N. T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 5.789,68 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20C/2/2014-184 zo dňa 4.1.2016, takto

rozhodol:

Ruší rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov rozhodol takto:

„I. Žalobu zamietla.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania vo výške 1.003,74 eur (trovy právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu žalovaného v 1. rade JUDr. Martina Staroňa, advokáta, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaným v 2. a 3. rade náhradu trov konania nepriznáva.

IV. Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 1.153,91 eur (trovy právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranka, advokáta, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

2. Žalobca žalobou podanou na súde dňa 4.10.2013 uplatnil proti žalovaným nárok na zaplatenie sumy 5.789,68 eur s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., a žalovaní v 1. a 2. rade uzavreli dňa X.XX.XXXX Zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky. Na základe uvedenej zmluvy Slovenská sporiteľňa, a.s., poskytla žalovaným v 1. a 2. rade peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú uvedené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalovaný v 3. rade prevzal na seba ručiteľský záväzok. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 38.774,98 eur, ktorá pozostávala z istiny 26.196,23 eur, riadneho úroku vo výške 3.095,63 eur, úroku z omeškania vo výške 9.447,24 eur

a ostatného príslušenstva vo výške 35,88 eur. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 27.9.2012 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., a žalobcom, postúpil postupca svoju pohľadávku na žalobcu. Podľa zmluvy, poskytol postupca žalovanej úver vo výške 11.617,87 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 152,36 eur vždy k 10. dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 10.10.2010 do 20.11.2013 v počte 38 a celkovej výške 5.789,68 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.11.2012 do 10.11.2016 sa stali splatnými dňa 3.11.2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

3. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, voči ktorému podali odpor žalovaní v 1. a 2. rade, ktorý odôvodnili tým, že zmluva obsahuje množstvo neprijateľných podmienok, v dôsledku čoho je absolútne neplatná. Ide napríklad o rozhodcovskú doložku, zmluvnú odmenu, možnosť právneho predchodcu započítať akékoľvek pohľadávky voči klientovi, jednostranne meniť výšku úrokovej sadzby a predčasné splatenie úveru alebo mimoriadna splátka úveru je možná len po predchádzajúcom súhlase veriteľa. Zároveň vzniesli námietku premlčania.

4. Súd prvej inštancie zistený skutkový stav právne posúdil podľa ust. § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 634/1992 Zb., § 2a, § 2b, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z., § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a § 39 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v prvom rade sa zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu. Z vykonaného dokazovania podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., a žalovanými v 1. a 2. rade bola zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 11.617,87 eur s dohodnutou výškou úrokovej sadzby 9,3 % p.a., ktorý sa žalovaní zaviazali splácať formou pravidelných mesačných splátok po 152,36 eur vždy k 10. dňu v kalendárnom mesiaci. Žalovaný v 3. rade na základe Dohody o ručení zo dňa 4.12.2003 prevzal na seba ručiteľský záväzok.

5. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.9.2012, bola pohľadávka voči žalovaným postúpená na žalobcu. Z vyššie citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že pred postúpením pohľadávky banky sa vyžaduje písomná výzva banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Žalobca na preukázanie, že žalovaní boli vyzvaní pred postúpením pohľadávky, predložil súdu výzvu zo dňa 15.8.2006, ktorou Slovenská sporiteľňa, a.s., vyzvala žalovaného v 1. rade na zaplatenie dlžnej čiastky vzniknutej zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorá ku dňu 15.8.2006 predstavuje sumu 4.254,61 eur. V konaní však nebolo preukázané, aby bola výzva doručená žalovanému v 1. rade, prípadne žalovanému v 1. rade odoslaná. Zároveň, čo sa týka žalovaných v 2. a 3. rade, takáto výzva nebola súdu ani predložená. Taktiež je potrebné dodať, že výzva je z roku 2006 na sumu 4.254,61 eur, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 27.9.2012 a výška omeškaných splátok bola 38.742,68 eur.

6. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými. Vyplyva to z výkladu znenia „ak je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku, môže postúpiť svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“. Z uvedeného teda vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s., nemohla postúpiť žalobcovi tzv. „živý úver“. V konaní nebolo preukázané, aby banka úver zosplatnila, t. j. vyhlásila mimoriadnu splatnosť celého úveru, prípadne došlo k ukončeniu úverového vzťahu iným spôsobom (táto síce oznámila, že zmluvu vypovedala, doklad o tom však súdu nebol predložený). Nakoniec, túto skutočnosť žalobca ani netvrdil, keď vo svojom vyjadrení uviedol, že trvá na vyhlásení splatnosti úveru ku dňu 3.11.2012, t. j. žalobcom po postúpení pohľadávky. Preto, pokiaľ Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila svoju pohľadávku na žalobcu, konala v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom - ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách).

7. Súd prvej inštancie preto vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobu žalobcu zamietol, pričom námietkou premlčania sa už z toho dôvodu nezaoberal.

8. O trovách konania účastníkov a vedľajšieho účastníka súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešným žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí si trovy konania neuplatnili, náhradu trov konania nepriznal (z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a z výroku vyplýva rozpor, keď podľa

výroku súdu prvej inštancie tento nepriznal náhradu trov konania žalovaným v 2. a 3. rade - poznámka odvolacieho súdu).

9. Zároveň súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania žalovanému v 1. rade a vedľajšiemu účastníkovi, ktorá v oboch prípadoch pozostávala z náhrady trov právneho zastúpenia.

10. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalobca včas odvolanie.

11. V podanom odvolaní v súvislosti s nedostatkom aktívnej legitímácie dôvodil tým, že v konaní predložil relevantné oznámenia postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky spolu s podacími hárkami preukazujúcimi odoslanie tejto písomnosti žalovaným, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať, bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Podľa odvolateľa, dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky ani prípadnej neexistencie. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 4Obo/210/01 zo dňa 11.6.2003, uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.6.2014 sp. zn. 9Co/133/2013, s tým, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil.

12. Žalobca zastáva názor, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky, keď zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva zo zákona, podľa žalobcu, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť postúpenia pohľadávky. Žalobca zastáva názor, že aj prípadné porušenie povinnosti vyplývajúcej z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nemožno spojiť s občiansko-právnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nezakladá občiansko-právnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovaným, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Poukazujúc na uvedené preto mal žalobca za to, že doručenie písomnej výzvy dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to, podľa žalobcu, vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách a nemôže s ním byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok. V tejto súvislosti žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia Okresného súdu Prievidza.

13. Podľa žalobcu, zo znenia ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. Z gramatického výkladu nielen prvej, ale aj druhej vety tohto ustanovenia, je podľa žalobcu zrejmé, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy - pojem „peňažný záväzok ako celok“ a pojem „časť peňažného záväzku“. Správnosť záveru o tom, že banka môže postúpiť aj nezosplatenú pohľadávku, možno, podľa odvolateľa, tiež potvrdiť posúdením druhej vety citovaného ustanovenia. Predmetné ustanovenie je, podľa žalobcu, potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nielen časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to, podľa žalobcu, v predmetnom ustanovení výslovne uvedené. Uvedený názor je zrejmý aj zo samotného logického znenia daného ustanovenia, inak by nebolo formulované v tom zmysle, že ak je klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, ale bolo by formulované v tom zmysle, že časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, môže byť predmetom postúpenia. V tejto súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 15Co/511/2015 zo dňa 9.12.2015, v zmysle ktorého, uvedené ustanovenie nehovorí o tom, že by banka nemohla postúpiť pohľadávku na nebanku z neukončeného „živého“ úveru.

14. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru žalobcom, tento v podanom odvolaní uviedol, že zmluvné strany si v zmluve o splátkovom úvere dojednali plnenie v splátkach s presným stanovením termínov splatnosti jednotlivých splátok. Žalovaní sa dostali do omeškania, uvedené termíny neplnili a právnomu predchodcovi žalobcu tým vzniklo právo pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. V konaní bolo zo strany právneho predchodcu žalobcu tvrdené, že ku dňu 24.9.2012 došlo z jeho strany k vyhláseniu

mimoriadnej splatnosti úveru, a to výpoveďou. Žalobca z opatrnosti, keďže zo spisovej dokumentácie, ktorú obdržal po postúpení pohľadávky od svojho právneho predchodcu nevyplývalo, že by jeho právny predchodca v období pred postúpením pohľadávky vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pristúpil k jej vyhláseniu, a to listom zo dňa 15.10.2012, s tým, že táto skutočnosť po právnej stránke ničím neovplyvňuje oprávnenosť nároku žalobcu. Nárok žalobcu by sa preukázaním vyhlásenia mimoriadnej splatnosti právnym predchodcom žalobcu menil len po skutkovej stránke - v konaní tým bolo preukázané, že žalovaní sú v omeškani s plnením svojho dlhu už od 25.9.2012 (teda odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru). V dôsledku tejto skutočnosti by, podľa žalobcu, jedinou relevantnou zmenou bola skutočnosť, že žalobca by mal nárok na zaplatenie úrokov z omeškania už od tohto dátumu. Keďže však úroky z omeškania, uplatnené v návrhu na začatie konania, sú pre žalovaných priaznivejšie (nakolko sú uplatnené od neskoršieho dátumu), žalobca zotrval na podanom návrhu na začatie konania v rozsahu, v akom bol tento nárok uplatnený návrhom na začatie konania. Pre úplnosť žalobca uviedol, že oprávnenie vyhlásenia mimoriadnej splatnosti postúpením pohľadávky prešlo na žalobcu, ktorý bol oprávnený mimoriadnu splatnosť vyhlásiť. Poukazujúc na ust. § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, článok V. bod 1. Zmluvy o postúpení pohľadávok, podľa ktorého, predmetom tejto zmluvy je dohoda zmluvných strán o odplatnom postúpení pohľadávok v celkovej výške, a to so všetkými právami, ktoré sú spojené s postupovanými pohľadávkami, ako aj na bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok, v zmysle ktorých, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany klienta, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, žalobca uviedol, že postúpením pohľadávky sa stal sám veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje právo veriteľa požadovať splatenie svojej pohľadávky. Na základe uvedeného považoval žalobca za nesporné, že spolu s postúpenou pohľadávkou prešli na neho všetky práva s touto pohľadávkou spojené, teda aj právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Zosplatenie dlhu veriteľom znamená, že dlh už nie je možné zo strany dlžníka zaplatiť v splátkach. V dôsledku nesplnenia povinností dlžníkom sa stáva splatný celý dlh vyhlásením jeho zosplatenia. Táto skutočnosť však, podľa žalobcu, nemá žiadny vplyv na výšku dlhu dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho dlhu a závisí výlučne od vôle veriteľa. V nadväznosti na uvedené žalobca zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Na podporu svojich tvrdení uviedol rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/163/2015, Krajského súdu v Žiline zo sp. zn. 7Co/540/2015 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19C/34/2012. V závere svojho odvolania žalobca nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov konania vedľajšieho účastníka, keď, podľa neho, nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Podľa žalobcu dochádza k zneužívaniu inštitútu ochrany spotrebiteľa za účelom zárobkovej činnosti právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník musí byť sám zo svojej podstaty, podľa žalobcu, schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach.

15. S poukazom na uvedené preto žalobca zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobcu a platné postúpenie pohľadávky, predmetnú skutočnosť žalobca preukázal predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok.

16. Žalobca preto v rámci svojho odvolacieho petitu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu, alternatívne, aby ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, s tým, že si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

17. Žalovaný v 2. a žalovaný v 3. rade, ani vedľajší účastník na strane žalovaných, sa k podanému odvolaniu nevyjadřili.

18. Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na právne závery vyslovené v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 27Co/200/2017, v ktorom uviedol, že nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Poukázal pritom na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 2Cdo/205/2009, v zmysle ktorého, aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním

uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Z rozsudkov Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 2Obo/49/2008 a sp. zn. 1Cdo/76/2007 vyplýva, že súd je povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení vo veci sp. zn. IV. ÚS 337/2012. Žalovaný v 1. rade mal teda za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak sa v prvom rade zaoberal posúdením aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a v tejto súvislosti posudzoval platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, resp. preukázanie splnenia zákonných podmienok, za ktorých splnenia možno pohľadávku banky platne previesť.

19. Keďže v danej veci postupom bola banka, bolo, podľa žalovaného v 1. rade, potrebné zohľadniť aj špeciálnu právnu úpravu postúpenia pohľadávky obsiahnutú v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách, a to konkrétne ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, v ktorom sú upravené podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo teda znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení, splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Žalovaný v 1. rade sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého, postúpiť možno len pohľadávku, ktorá je už splatná. Keďže v priebehu konania nebolo preukázané, že Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka úver zosplatnila, t. j. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, prípadne, že došlo k ukončeniu úverového vzťahu iným spôsobom, ak teda postúpila svoju pohľadávku na žalobcu, konala tak, podľa žalovaného v 1. rade, v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom, a to ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách). V tejto súvislosti žalovaný v 1. rade poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 5Co/429/2016 zo dňa 25.4.2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/103/2017 zo dňa 7.12.2017. Taktiež poukázal na to, že banka nedodržala postup podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách aj v tej súvislosti, že pred postúpením pohľadávky mala vyzvať žalovaných na splnenie peňažného záväzku, s úhradou ktorého boli čo len v časti v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. V predmetnom konaní nebolo preukázané, aby výzva zo dňa 15.8.2006, predložená žalobcom, bola doručená žalovanému v 1. rade, prípadne, že by mu bola odoslaná. Vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade takáto výzva ani nebola predložená. Z tohto dôvodu má žalovaný v 1. rade za to, že keďže banka ako právny predchodca žalobcu nedodržala predpísaný postup, a teda, že písomne nevyzvala žalovaných ako dlžníkov v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nebola splnená ďalšia podmienka pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, ktorá nie je bankou.

20. Na základe uvedeného má žalovaný v 1. rade za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne a dostatočne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci samej, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a vec správne právne posúdil, z ktorého dôvodu žalobca (zrejme mal žalovaný v 1. rade na mysli seba - poznámka odvolacieho súdu) navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 387 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému v 1. rade trovy odvolacieho konania.

21. Odvolací súd v zmysle § 470 ods. 2 CSP prejednal vec podľa Občianskeho súdneho poriadku. Podľa tohto ustanovenia, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 1.7.2016 a odvolanie žalobcu bolo podané pred týmto dátumom. V prípade žalobcu ide teda o právo na prejednanie odvolania, ktoré mu vzniklo podľa doterajších právnych predpisov, teda z hľadiska princípu legitímneho očakávania i právnej istoty, je treba jeho odvolanie prejednať podľa právnej úpravy účinnej v čase, kedy toto bolo podané. V podmienkach právneho a demokratického štátu majú právne normy pôsobiť v zásade do budúcnosti. Princíp právnej istoty je nepochybne neoddeliteľnou súčasťou princípu právneho štátu zaručeného v článku 1 ods. 1 Ústavy SR. Súčasťou princípu právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok je aj zákaz retroaktivity, t. j. zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov. Pokiaľ niekto konal a postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný spätným pôsobením právneho predpisu alebo niektorého jeho ustanovenia. Neskorší právny predpis nemôže ukladať povinnosť, resp. meniť právny status subjektu práva spätným pôsobením právneho predpisu, ktorý v čase jeho konania neexistoval a ktorého právnu úpravu nemohol poznať. Subjekt práva už nemôže ovplyvniť svoje právne postavenie nadobudnuté v minulosti. Odvolací

súd teda podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné.

22. Krajský súd v Prešove preto, ako odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p., preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby, ako aj súvisiacich výrokoch o náhrade trov konania, t. j. preskúmal všetky výrokové časti napadnutého rozsudku, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p.. V zmysle tohto ustanovenia odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania. Rozsah preskúmacieho práva a povinností odvolacieho súdu je určený rozsahom odvolania, ktorým sa rozumejú výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie a dôvodmi odvolania, ktorými sú námietky proti odôvodneniu napadnutého rozhodnutia v súlade s ustanovením § 205 ods. 2; § 205a O.s.p.. Nad rámec rozsahu a dôvodov nebol odvolací súd oprávnený ani povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Odvolací súd v zmysle ustanovenia § 214 ods. 1, 2 O.s.p. vo veci nenariadil pojednávanie a po preskúmaní napadnutého rozsudku zistil, že jeho rozhodnutie je potrebné zrušiť.

23. Úvodom je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, keď uviedol, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanými zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 11.617,87 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 152,36 eur vždy k 10. dňu toho-ktorého kalendárneho mesiaca. Zároveň správne súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný v 3. rade prevzal na základe Dohody o ručení zo dňa 4.12.2003 na seba ručiteľský záväzok z tejto zmluvy o splátkovom úvere.

24. Podstatným v prejednávanej veci je, že podľa článku VI. bodu 3 Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorá je uzatvorená podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka, je zakotvené dojednanie o tom, že zmluvné strany sa dohodli, že vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Vyššie uvedená skutočnosť nebola namietaná medzi účastníkmi, a teda nebola medzi nimi sporná a bola predložená písomným vyhotovením úverovej zmluvy. Žalovaní úver nevrátili, pričom na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE zo dňa 27.9.2012 bola pohľadávka voči žalovaným, z ktorých žalovaný v 3. rade bol, ako to už odvolací súd vyššie, v postavení ručiteľa záväzku v prípade nesplnenia žalovanými v 1. a 2. rade, postúpená na žalobcu. Na preukázanie postúpenia pohľadávky bola súdu predložená vyššie uvedená zmluva o postúpení pohľadávok s prílohami a oznámenie Slovenskej sporiteľne, a.s., o postúpení pohľadávky adresovanej žalovaným. Žalovaný v 1. a žalovaný v 2. rade, ktorí boli dlžníkmi z predmetnej úverovej zmluvy vyššie uvedené skutočnosti ani nenamietali a rovnako nenamietali ani skutočnosť, že tento úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu nesplácali, t.j. neuhradili dohodnuté splátky úveru. Iné skutočnosti žalovaní nerozporovali, namietali, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, resp. že túto mimoriadnu splatnosť úveru nemohol vyhlásiť, ako aj to, že túto pohľadávku nebolo možné postúpiť z banky na iný subjekt.

25. Keďže nevyhnutné vo veci bolo posúdiť aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, ktorý tvrdil, že uplatňovanú pohľadávku nadobudol postúpením, pristúpil rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd k skúmaniu tejto otázky. Zmenu v osobe veriteľa z dôvodu postúpenia pohľadávky upravujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to § 524 ods. 1, 2 a § 526 ods. 1, 2. Žalobca predložil písomnú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 27.9.2012 s prílohami ako je oznámenie postupcu - Slovenskej sporiteľne, a.s., o postúpení pohľadávok z predmetnej zmluvy o úvere adresovanej všetkým žalovaným (č. l. 25 až 27 spisu). Tým bolo v súlade so zákonnými ustanoveniami preukázané, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní na uplatnenie pohľadávky. Nárok žalobcu bolo treba posúdiť ako nárok zo zmluvy o úvere podľa § 797 a násl. Obchodného zákonníka, čo zodpovedalo vôli zmluvných strán. Zároveň však nemožno opomenúť, že žalovaní do záväzkového vzťahu vstupovali ako spotrebitelia, ale vzhľadom na zákonné kritéria obsiahnuté v zákone č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom k 1.12.2005, bolo treba na daný záväzkový vzťah aplikovať aj osobitné ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa však vyššie uvedeným neriadil, aj keď napriek žalobcom predloženým listinným dôkazom nemal mať súd prvej inštancie pochybnosti o dôvodnosti tej časti žalobcom uplatneného nároku okrem prípadnej časti istiny predstavujúcej splátky úveru splatného až v budúcnosti po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, a to vrátane nárokov na zaplatenie úrokov z omeškania z ich výšky, ako aj okrem tej časti nároku, ktorá je premlčaná (prípadne, ak by bola námietka premlčania dôvodná, čo však súd prvej inštancie

nijako neskúmal) s tým, že výška úrokov z omeškania nesmie presahovať zákonný rámec vyjadrený v ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. V konaní bolo nesporné, ako to už uviedol odvolací súd, poskytnutie peňažných prostriedkov žalovaným v 1. a 2. rade ako dlžníkom ako aj nesplácaním úveru žalovanými dohodnutým spôsobom, ktorých povinnosťou bolo úver splácať v predpísaných splátkach vždy k príslušnému dňu v mesiaci. Nakoľko si žalobca uplatnil zo zosplatnených splátok úveru iba nárok na zaplatenie dohodnutých splátok úveru splatných od 11.10.2010, pričom návrh podal 4.10.2013, niet pochyb, že tieto splátky nie sú splatné viac ako 3 roky pred podaním žaloby, a teda že by boli premlčané.

26. Pokiaľ sa týka odvolacích námietok, treba povedať, že námietka neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s., na žalobcu, nie je dôvodná, nakoľko vo Všeobecných obchodných podmienkach (bod 19.16), ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, žalovaní ako klienti výslovne súhlasili s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje pohľadávky na tretiu osobu. Takáto dohoda je súčasne s poukazom na ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách medzi bankou a žalovaným možná a v súlade so zákonom. Podľa § 89 ods. 1 Zákona o bankách, banka a pobočka zahraničnej banky pri vykonávaní bankových činností na území Slovenskej republiky uzatvárajú a vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe v súvislosti s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Klient má právo na uzavretie zmluvy o obchode v slovenskom jazyku, ako aj na poskytnutie informácií od banky a pobočky zahraničnej banky, na predkladaní podaní banke a pobočke zahraničnej banky a na uskutočňovanie iných komunikácií s bankou a pobočkou zahraničnej banky v slovenskom jazyku; tým nie je dotknutá možnosť súbežného používania iných jazykov, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo ak sa na tom banka alebo pobočka zahraničnej banky so svojím klientom písomne dohodnú, pričom klient má právo vybrať si rozhodujúci jazyk pre znenie zmluvy, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojím klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľene od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon, ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe, alebo na inom trvanlivom médiu, najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

27. Ďalej odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu ČR vo veci sp. zn. II.ÚS 87/04, v ktorom sa konštatuje, že záver, že určitý právny úkon je neplatný pre rozpor so zákonom alebo preto, že zákon obchádza, sa musí opierať o rozumný výklad dotknutého zákonného ustanovenia, nestačí vystačiť len s gramatickým výkladom (tak, ako to urobil súd prvej inštancie). Významnú úlohu tu zohráva predovšetkým výklad teologický. Je preto nutné sa vždy pýtať na účel zákonného príkazu či zákazu. Ústavný súd zdôraznil, že v súkromno-právnej sfére nie každý rozpor so zákonom má automaticky za následok neplatnosť právneho úkonu. V zmysle ochrany legality v súkromno-právnej sfére, nielen ochrana záujmov štátu, ale predovšetkým ochrana v súkromno-právnych vzťahoch, teda predovšetkým ochrana zmluvných vzťahov podľa zásady pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať). V súkromno-právnej sfére platí zásada, že čo nie je zakázané, je dovolené, preto každý zákonný zásah do tejto sféry je treba vnímať ako obmedzenie ľudskej slobody, preto je nutné vychádzať z ustanovenia o neplatnosti právnych úkonov pre rozpor so zákonom reštriktívne a nie extenzívne. Opačný výklad by bol v rozpore s článkom 4 ods. 4 Listiny, podľa ktorého, pri používaní ustanovenia v medziach základných práv a slobôd (v tomto prípade zmluvnej voľnosti) musí byť zohľadnená ich podstata a zmysel, a teda takéto obmedzenia nesmú byť zneužívané k iným účelom, než pre ktoré boli stanovené. Podobne rozhodnutie Ústavného súdu ČR II.ÚS 165/2011 sa zaoberá otázkou dobrej viery a právnej istoty a ochrany nadobudnutých práv, pochopiteľne len tých, ktoré boli nadobudnuté v dobrej viere, kedy dobrá viera vystupuje ako korektív všeobecne platný pre občianske právo. V tejto súvislosti je potrebné poukázať práve na žalobcom tvrdenú dobrú vieru pre nadobudnutie práv zo zmluvy o postúpení pohľadávky, keď v rozhodnutí Ústavného súdu SR I. ÚS 242/2007 sa zdôrazňuje, že základným princípom výkladu zmluvy je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá (ktorý výklad použil aj súd prvej inštancie), ak sú možnosti oboch výkladov. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a ním spojená spoločenská hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Nie je teda ústavne komformná a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z článku 1 Ústavy taká

prax, kde všeobecné sudy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy, pred výkladom neplatnosti zmluvy nezakladajúcim.

28. So zreteľom na tieto dôvody potom odvolací súd považoval odvoláciu námietku žalobcu týkajúcu sa platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok za dôvodnú, aj keď sa súd prvej inštancie nijako bližšie s uplatnenou námietkou premlčania vo svojom rozhodnutí nevyporiadal, je potrebné na tento účel, podľa odvolacieho súdu, použiť premlčanie podľa Občianskeho zákonníka, t. j. trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu a priznať žalobcovi nárok u tých jednotlivých splátok, u ktorých neuplynula táto trojročná premlčacia doba. Rovnako odvolací súd zrušil aj všetky tri výroky súdu prvej inštancie týkajúce sa náhrady trov konania ako závislé výroky rozhodnutia vo veci samej, s tým, že úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu, na ktorého bola platne postúpená uplatnená pohľadávka po zohľadnení skutočností, že všetci žalovaní do tohto záväzkového vzťahu vstupovali ako spotrebiteľia, t. j. po zohľadnení zákonných kritérií obsiahnutých v príslušných právnych predpisoch na ochranu spotrebiteľa, najmä v zákone č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom ku dňu vzniku právneho vzťahu žalobcu a žalovaných, ako aj po aplikácii príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa na právny vzťah.

29. Zároveň, aj keď súd prvej inštancie si nechal pripojiť trestný spis Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. XX/XX/XXXX, nijako vo svojom rozhodnutí nezohľadnil, a to ani pokiaľ sa týka spočívania, resp. predĺženia premlčacej doby, resp. ako konanie pre rozpor s dobrými mravmi to, že žalovaní v 1. a 2. rade boli právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov v tejto veci zo dňa 27.4.2012, ktorý nadobudol z dôvodu, že sa všetci obžalovaní ako aj prokurátor, vzdali práva podať odvolanie, právoplatnosť v rovnaký deň, uznaní z trestného činu úverového podvodu spolupáchateľstvom v súvislosti s touto zmluvou o spotrebiteľskom úvere a bol im za to uložený aj príslušný trest, s tým, že nielen z tohto rozsudku, ale aj z výpovedí obidvoch žalovaných v 1. a 2. rade v tejto trestnej veci vyplýva ich podvodný úmysel v súvislosti so spotrebným úverom uzatvoreným s právnym predchodcom žalobcom.

30. Okresný súd v novom rozhodnutí bude po zrušení a vrátení veci konať podľa platnej a účinnej procesnej normy - Civilného sporového poriadku a v rámci náhrady trov konania rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).